

СУМСЬКА ОБЛАСНА РАДА
ВОСЬМЕ СКЛИКАННЯ
шоста сесія
РІШЕННЯ

18.06.2021

м. Суми

**Про звернення до Верховної Ради
України, Кабінету Міністрів
України стосовно внесення змін до
законодавства щодо повноважень
обласних рад у сфері надрокористування**

З метою забезпечення ефективності процесів децентралізації влади в Україні, посилення відповідальності органів місцевого самоврядування за збереження корисних копалин місцевого та загальнодержавного значення, покращення інвестиційного клімату та сприяння розвитку територій, відповідно до статті 9¹ Кодексу України про надра, урахувавши висновок постійної комісії обласної ради з питань земельних та водних ресурсів, використання надр, екології, довкілля та лісового господарства, керуючись статтею 43 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», обласна рада
ВИРШИЛА:

1. Звернутися до Верховної Ради України, Кабінету Міністрів України стосовно внесення змін до законодавства щодо повноважень обласних рад у сфері надрокористування (додається).

2. Голові обласної ради направити звернення до Верховної Ради України, Кабінету Міністрів України та депутатів Верховної Ради України, обраних від Сумської області.

Голова

В.М. Федорченко

ЗВЕРНЕННЯ
до Верховної Ради України, Кабінету Міністрів України стосовно внесення
змін до законодавства щодо повноважень обласних рад у сфері
надрокористування

Депутати Сумської обласної ради стурбовані ситуацією, що склалася у сфері видобування корисних копалин місцевого та загальнодержавного значення.

Наприкінці 2019 та на початку 2020 років Верховна Рада України внесла зміни до низки законодавчих актів, зокрема до Кодексу України про надра (далі Кодекс), постанов Кабінету Міністрів України: від 30 травня 2011 року № 615 «Про затвердження Порядку надання спеціальних дозволів на користування надрами», від 27 січня 1995 року № 59 «Про затвердження Порядку надання гірничих відводів» тощо. Унаслідок прийнятих змін обласні ради були позбавлені права надання гірничих відводів для розробки родовищ корисних копалин місцевого значення та погодження надання надр у користування з метою геологічного вивчення і розробки родовищ корисних копалин загальнодержавного значення, а також для цілей, не пов'язаних з видобуванням корисних копалин.

Поряд з цим пунктом 22 статті 43 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» та статтею 9¹ Кодексу України про надра чітко сформульована компетенція обласних рад у вирішенні питання про надання надр у користування для розробки родовищ корисних копалин місцевого значення, розроблення, затвердження та виконання місцевих програм розвитку мінерально-сировинної бази, раціонального використання і охорони надр, норми яких не співпадають із внесеними змінами.

Варто зазначити, що згідно зі статтею 13 Конституції України земля, її надра, атмосферне повітря, водні та інші природні ресурси, які знаходяться в межах території України, є об'єктом права власності українського народу, від імені якого права власника здійснюють органи державної влади та органи місцевого самоврядування.

Маємо наголосити, що вивчення, розробка та використання надр безпосередньо стосується прав та інтересів громад і мешканців територій, де знаходяться такі надра. Тож виключення обласних рад із процедур надання спеціальних дозволів на користування надрами місцевого значення є прямим порушенням не тільки конституційних прав українського народу розпоряджатися своєю власністю – надрами, але й норм Кодексу України про надра та Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні».

Для ефективного захисту інтересів громадян України, які проживають на територіях, де планується видобуток надр, законодавчі акти України мають

відповідати Конституції України та передбачати певний обсяг повноважень для представників громад. Адже, позбавляючи обласні ради повноважень у цій сфері, Верховна Рада України нівелює право громад бути почутими, а депутатів, які їх представляють, висловлювати і захищати інтереси своїх виборців.

Порядком надання спеціальних дозволів на користування надрами, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 30 травня 2011 року № 615, визначено, що спеціальні дозволи на всі види користування надрами надаються Державною службою геології та надр України.

Унаслідок забюрократизованості, затратності та тривалості терміну розгляду заяв Державною службою геології та надр України щодо отримання спеціальних дозволів на користування корисними копалинами місцевого значення на території Сумської області 19 родовищ розробляється відповідно до виданих у встановленому законом порядку спеціальних дозволів на користування надрами, а понад сто родовищ розробляється самовільно, що призводить до колосальних втрат місцевих бюджетів, а відтак і до зниження можливого рівня самодостатності та розвитку громад.

Передача повноважень щодо надання спеціальних дозволів на користування надрами місцевого значення обласним радам сприятиме оперативному вирішенню питань, пов'язаних з їх наданням, посилить контроль за їх використанням, заохотить місцеві громади до оформлення права користування надрами місцевого значення та, як наслідок, надасть можливість залучити інвесторів у цьому напрямку, вивести з тіні незаконний видобуток корисних копалин та наповнювати місцеві бюджети.

Також депутати обласної ради не підтримують внесені зміни в Кодекс, що передбачають відсторонення органів місцевого самоврядування від вивчення та вирішення, на стадії погодження, проблем, які може спричинити господарська діяльність з видобування корисних копалин загальнодержавного значення, у тому числі вуглеводнів.

Зважаючи на вищенаведене, Сумська обласна рада просить:

1. Верховну Раду України внести зміни до Кодексу України про надра щодо надання обласним радам повноважень у погодженні надання надр у користування з метою геологічного вивчення і розробки родовищ корисних копалин загальнодержавного значення, а також повноважень щодо надання спеціальних дозволів на користування корисними копалинами місцевого значення та зупинення дії таких дозволів.

2. Кабінет Міністрів України внести зміни до постанови Кабінету Міністрів України від 30 травня 2011 року № 615 «Про затвердження порядку надання спеціальних дозволів на користування надрами» стосовно передачі обласним радам повноважень надавати спеціальні дозволи на користування корисними копалинами місцевого значення та право зупиняти дію таких дозволів, а також щодо погодження надання надр у користування з метою геологічного вивчення і розробки родовищ корисних копалин загальнодержавного значення.

Сподіваємося на порозуміння та підтримку!